Summaries in Sinhala
Intervention 2012, Volume 10, Number 2, Page 218 - 222

Summaries in Sinhala

යුද්ධයෙන් බලපෑමට ලක්වූ තරුණයන් ඡායාරූප ශිල්පය තුලින් සම්බන්ධ කරගැනීම: සියරාලියොන් හි ළමා සොල්දාදුවන් ලෙස ක්‍රියාකළ පිරිස සමග ඡායාරූපකථනය (Photovoice)

ඡායාරූපකථනය යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ ඡායාරූපකරණය, ප්‍රජාවේ දැනුවත්භාවය ගොඩනැංවීම, කණ්ඩායම් සාකච්ඡා සහ සමාජ ක්‍රියාකාරකම් සංකලනය කරගත් සහභාගිත්ව පර්යේෂණ විධික්‍රමයකි. විශේෂයෙන් ආන්තීකරණයට සහ ප්‍රමාණවත් ලෙස සංවර්ධනය නොවූ පුද්ගලයින් සහ කණ්ඩායම් යන දෙපිරිසම ඡායාරූප ශිල්පය තුලින් තම ප්‍රජාවේ පවතින ශක්තීන් හා එයට ඇති අභියෝගයන් පිළිබඳව වාර්තා කිරීමටත් ඒවා පිළිබඳව නැවත අවධාරණය යොමු කිරීමටත් ඡායාරූපකථනයේදී උත්සාහ කරනු ලබයි. මෙම ලේඛනය මගින් සියරා ලියොන්හි නාගරික ප්‍රදේශයක ළමා සොල්දාදුවන් වශයෙන් කටයුතු කළ පිරිසක් යුද්ධයෙන් පසුකාලීනව ගත කළ ජීවිතය සහ ඔවුන්ව නැවත සමාජානුයොජනය කිරීමේ අත්දැකීම් පිළිබඳව ගවේශණය කරමින් ක්‍රියාවට නංවන ලද ඡායාරූපකථන ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳව කරුණු ඉදිරිපත් කර ඇත. මෙහි කතෘවරුන් මෙම ව්‍යාපෘතිය සංකල්පීය වශයෙන් ගොඩනැගූ ආකාරය, සංවර්ධනය කළ අයුරු සහ ක්‍රියාත්මක කළ අයුරු මෙන්ම යෞවනයින්ගේ ඡායාරූප, අධ්‍යයනය මගින් අණාවරණය වූ ප්‍රධාන කරුණු අවධාරණය කිරීම හා ඔවුන්ගේ ඡායාරූප තුලින් මතුව පෙනෙන්නාවූ නැවත සමාජානුයොජනය කිරීමේදී මුහුණපාන සත්‍ය තත්ත්වයන් ද ඉදිරිපත් කර ඇත. ඉන් අනතුරුව ඡායාරූපකථන ක්‍රමවේදය යොදාගැනීමේදී අත්දැකීමට සිදුවූ අභියෝග සහ එහි හැකියාවන් සාකච්ඡා කරන අතර අනාගතයේ ඡායාරූපකරන ක්‍රමවේදය යොදාගැනීමේදී අනුගමනය කළහැකි නිර්දේශ සමහරක්ද ඇතුළත් කර ඇත.

මූලික යෙදුම්: සියරා ලියෝන්, ඡායාරූපකථනය, ප්‍රජාමූලික ප්‍රවේශයන්, ළමා සොල්දාදුවන් වශයෙන් කටයුතු කළ පිරිස

ඇෆ්ගනිස්ථානයේ දිගින් දිගටම පවත්නාවූ දරිද්‍රතාවය, සමාජ අසමානතා සහ නිරන්තරයෙන් පවත්නා ප්‍රචණ්ඩත්වය සමගින් දුර්වල මානසික සෞඛ්‍ය තත්ත්වයන් හි අයහපත් බලපෑමද දක්නට ලැබේ. ඇෆ්ගනිස්ථානයේ කාන්තාවන්ද මුහුණ දෙන ගැටලු දියුණු වෙමින් පවත්නා රටවල බොහොමයක් කාන්තාවන් මුහුණපාන්නා වූ ගැටලු වලට සමාන තත්ත්වයක් දක්නට ලැබෙන නමුත් සමාජ අසමානතාව සම්බන්ධයෙන් ඇෆ්ගන් කාන්තාවන් ඉතා අසීරු තත්ත්වයන්ට මුහුණ දෙන අතර ඔවුන් ජීවත්වන සංධර්භයද සාමාන්‍ය තත්ත්වයට වඩා වෙනස් ස්වභාවයක් ගනී. සංධර්භයේ පවත්නා මෙම තත්ත්වයන්ද සැලකිල්ලට ගනිමින් මෙම ගැටලු වලට සංස්කෘතිකමය වශයෙන් පිළිගත හැකි සහ ක්‍රියාවට නැංවිය හැකි විසඳුම් සොයාගැනීම සඳහා කටයුතු කිරීමේදී ප්‍රධාන අභියෝගයන් රැසක් පැනනගින අතර මෙහිදී බහුවිධ ප්‍රවේශයක් අනුගමනය කිරීමේ අවශ්‍යතාවය පෙනීයයි. 2002 වසරේදී හෙල්ත් නෙට් TPO ආයතනය නන්ගහාර් ප්‍රාන්තයේ මානසික සෞඛ්‍යය ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රියාවට නැංවීම ආරම්භ කරන ලදී. මෙම වැඩසටහන යටතේ වූ ක්‍රියාකාරකම් වල වැදගත් අරමුණක් වූයේ මානසික පීඩනයෙහි ප්‍රතිපලයක් වශයෙන් පැන නැගෙන්නාවූ ගැටලු කළමණාකරණය කරගැනීම සඳහා ප්‍රජාවේ හැකියාවන් වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ප්‍රජාමූලික මනෝසමාජීය මැදිහත්වීම් සංවර්ධනය කිරීමයි. ඇෆ්ගනිස්ථානයේ මෙම වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කරන සමයේදී මානසික පීඩනය අවම කිරීම සඳහා මානසික සෞඛ්‍ය සම්බන්ධයෙන් වැදගත් වන්නාවූ සමාජමය නිර්ණායකයන් පිළිබඳව වැඩි අවධානයක් දැක්වීම ඉතා වැදගත් බව පැහැදිලි සාක්ෂි සහිතව පෙනීගියේය. මෙම ලේඛනය මගින් ගෘහස්ථ ප්‍රචන්ඩත්වය අවම කිරීම හා ප්‍රජා පද්ධතීන් ශක්තිමත් කරන්නාවූ වැඩ සැලැස්මක් ආකාරයට එදිනෙදා ජීවිතයේ අභියෝග වලට මුහුණුදීමට හැකිවන පරිදි කාන්තාවන්ගේ ශක්තිය තවදුරටත් සවිමත් කිරීමේ පරමාර්ථයෙන් සකසාගත් විශේෂ වැඩසටහනක් පවත්නා සංධර්භය අනුව ක්‍රියාවට නංවා ඇති ආකාරය පිළිබඳව විස්තර කරයි.

ඇෆ්ගනිස්ථානයේ ප්‍රජා පද්ධතීන් ශක්තිමත් කිරීම: ගෘහාශ්‍රිත ප්‍රචණ්ඩත්වය අවම කිරීමේ සහ කාන්තාවන්ගේ ශක්තිය සවිගැන්වීමේ ක්‍රියාමාර්ගයක්

මූලික යෙදුම්: ඇෆ්ගනිස්ථානය, (ගෘහස්ථ) ප්‍රචණ්ඩත්වය, කාන්තාවන් බලගැන්වීම, ප්‍රජා පද්ධතීන්

Copyright © War Trauma Foundation. Unauthorized reproduction of this article is prohibited.

කාබුල්හි ඔපියේට් භාවිතා කරන්නන්ගේ මානසික සෞඛ්‍යය - මෙඩිසින් ඩු මොන්ඩේ ආයතනය විසින් ක්‍රියාවට නැංවූ හානිය අවම කිරීමේ වැඩසටහනක් ඇසුරින් වූ නියාමක අධ්‍යයනයක්

ඇෆ්ගනිස්ථානයේ අබිං භාවිතා කරන්නන්ගේ සංඛ්‍යාව පසුගිය කාලයේදී සැලකියයුතු මට්ටමකින් වැඩිවී ඇත. ඔපියේට් භාවිතය විදේශයන්හි ආරම්භවී ඇති අතර ඔපියට් ශරීරයට එන්නත් ගත කර ගැනීම ඇෆ්ගනිස්ථානයේ සාමාන්‍යයෙන් පොදුවේ දක්නට ලැබේ. මෙම නිසා රුධිරය මගින් වසංගත අන්දමින් පැතිරෙන HIV වැනි රෝග වැලඳීමේ වැඩි අවදානමක් පැනනැගී ඇත. විවිධ සමාජ කොටස් ආවරණය කෙරෙන පරිදි සිදු කළ මෙම නියාමක අධ්‍යයනයේදී අණාවරණය කරගත් කරුණු මගින් කතෘවරුන් විසින් ඇෆ්ගනිස්ථානු ඔපියෙට් භාවිතා කරන්නන්ට සිදුවන හානිය අවම කිරීම සහ ප්‍රතිකාර සඳහා මැදිහත්වීම් සම්බන්ධයෙන් බලපෑමක් සිදුකළ හැකි මනෝචිකිත්සීය තත්වයන් හා බැඳුනු රෝගී තත්වයන් සහ මත්ද්‍රව්‍ය භාවිතයේ රටාවන් තක්සේරු කිරීමට උත්සාහ කරනු ලබයි.

අපි කාබුල් නගරයේ පිහිටා තිබෙන මෙඩිසින් ඩි මොන්ඩේ මධ්‍යස්ථානයට පැමිණි සේවාදායකයින් 30 දෙනෙකු ගෙන් යුත් නියැදියක් සමග අර්ධ ව්‍යුහගත මනොචිකිත්සක සම්මුඛ සාකච්ඡා පැවැත්වූවෙමු. මෙහිදී දක්නට ලැබුණු රෝග ලක්ෂණ WHO අන්තර්ජාතික රෝග කාණ්ඩගත කිරීම පුණරීක්ෂණ 10 ට අනුව කාණ්ඩගත කළෙමු. ප්‍රතිඵල මගින් පැහැදිලි වූයේ මනෝචිකිත්සක තත්වයන් හා සම්බන්ධ රෝග තත්වයන් ඇතිවීම පොදු වශයෙන් දක්නට ලැබුණු බවයි. විශේෂයෙන්ම අවපීඩන සහ පසුකම්පිත ආතති අක්‍රමිකතාවන්ද දක්නට ලැබිණි. මෙම තත්වයන් හානිය අවම කිරීමෙන් සහ ප්‍රතිකාර ක්‍රියාමාර්ගයන් මගින් පාලනය කල හැකි බව පෙනී ගියේය.

මූලික යෙදුම්: ඇෆ්ගනිස්ථානය, හානිය අවම කිරීම, හෙරොයින්, ඔපියේට්, මනෝචිකිත්සක තත්ව සම්බන්ධ රෝගීවීම, සමාජයේ සියලු පැතිකඩයන් ආවරණය වන පරිදි සිදුකරන අධ්‍යයන.

මිනුම් කිරීමේ පරිමානක යොදාගැනීම සහ යහපැවැත්ම සහ මානසික සෞඛ්‍ය ප්‍රශ්න පිළිබඳව ගවේෂණය සඳහා ඉලක්ක කණ්ඩායම් ක්‍රමවේදය භාවිතා කිරීම - ශ්‍රී ලංකාව පිළිබඳ අධ්‍යයනයක්

Eranda Jayawickreme, Nuwan Jayawickreme & Michelle A. Goonasekera

සංධර්භය මගින් පර්යේෂණයක වලංගුභාවයට බලපෑමක් ඇතිකරනු ලබයි. එමනිසා පර්යේෂණ මගින් අණාවරණය කරගන්නා වූ කරුණු සම්බන්ධයෙන් පවතින විශ්වාසයෙන් තොර ස්වභාවය අවම කරගැනීම සඳහා විවිධවූ සංස්කෘතීන් ඇසුරින් පර්යේෂණ සිදු කරන්නන් සුදුසු තාක්ෂණ ක්‍රමවේදයන් භාවිතා කළ යුතුයි. ප්‍රමිතිගත මිනුම් වල ගුණාත්මකභාවය ඇගයීම සඳහා ඉලක්ක කණ්ඩායම් යොදාගැනීම එවැනි එක් උපක්‍රමයකි. මෙම ලේඛනය මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ පේරාදෙනිය විශ්වවිද්‍යාලයේ වෛද්‍ය විද්‍යා පීඨයේ ඉලක්ක කණ්ඩායම් හයක් භාවිතා කරමින් සිදුකරන ලද අධ්‍යයනයක් පිළිබඳව කරුණු ඉදිරිපත් කර ඇත. මෙහි පරමාර්ථය වූයේ යහපැවැත්ම සහ මානසික සෞඛ්‍ය පිළිබඳ මිනුම් වල සමානත්වය/ තුල්‍යතාවය පිළිබඳව තක්සේරු කිරීමයි. මෙම සෑම ඉලක්ක කණ්ඩායමක්ම පිරිමින් තිදෙනෙක් සහ කාන්තාවන් තිදෙනෙක් ගෙන් සමන්විත විය. (වයස් කාණ්ඩය 35 - 62) මෙම සැසියන්හිදී සීමාකාරී සාධකයන් ගණනාවක් හඳුනා ගනු ලැබූ අතර එක් ප්‍රශ්නාවලියක් (ධනාත්මක සහ ඍණාත්මක බලපෑම් මිණුම් කිරීමට යොදාගනු ලැබූ) සංස්කෘතික පැතිකඩයන් ප්‍රමාණවත්ව නියෝජනය නොකරන බැවින් පසුව ඉවත් කරන ලදී.

මූලික යෙදුම්: ඉලක්ක කණ්ඩායම් ක්‍රමවේදය, යහපැවැත්ම, ශ්‍රී ලංකා. අනාථයින්. සිවිල් යුද්ධය, සමානතාවය

---

4. ජෝර්දානය තුල මානසික සෞඛ්‍යය සහ මනෝ සමාජීය සහායයන් පුළුල් ලෙස සිතියම්ගත කිරීමේ සේවාවක් වැඩි දියුණු කිරීම

Mary Jo Baca, Khawla Fayyad, Anita Marini & Inka Weissbecker,

ඉරාකය තුල ඇති අරගලකාරී තත්ත්වය, දේශපාලන අස්ථාවරභාවය, හා ආර්ථිකමය අවස්ථාවන්ගේ ඇති සීමිත භාවය නිසා ඉරාක සරණාගතයින් සැලකිය යුතු පිරිසක් ජෝර්දානය තුලට ඇදී ඒම සිදු වී ඇත. ඉරාක ජාතික සරණාගතයින්ගේ විවිධාකාර වූ අවශ්‍යතා මූලික වශයෙන්ම සැපයෙන්නේ ජාත්‍යන්තර මූල්‍යාධාර සපයන ආයතන හා ලාභ ඉපයීම ඉලක්ක කර නොගත් ආයතන මගින් දියත් කෙරුණ පුළුල් වැඩසටහන් මගින්ය. මේවාට සරණාගත ජනතාව වෙත සැපයෙන මානසික සෞඛ්‍යය සහ මනෝ සමාජීය සහායන්ද ඇතුලත්ය. සැලකිය යුතු

Copyright © War Trauma Foundation. Unauthorized reproduction of this article is prohibited.

Summaries in Sinhala
Intervention 2012, Volume 10, Number 2, Page 218 - 222

මූල්‍යමය හා මිනිස් සම්පත් ප්‍රමාණයක් අවතැන් වූ ඉරාකීය ජනතාවගේ කෙටි කාලීන අවශ්‍යතා වෙනුවෙන් වෙන් කර ඇති අතර මෙහි උපරිම ඵල ලබා ගැනීම පිණිස සහභාගීවන ආයතන අතර ඉතා හොඳ සමායොජනයක් පවත්වා ගැනීම අත්‍යාවශ්‍යය. ඉන්ටර්නැෂනල් මෙඩිකල් කෝප්ස් නම් ජාත්‍යන්තර රාජ්‍ය නොවන ආයතනය ලෝක සෞඛ්‍යය සංවිධානය හා සමග සම වගකීමක් දරමින් ජෝර්දානය තුල කරුණු හතරක් පාදක කරගෙන (කවුරුන් විසින්ද, කොහේද, කුමක් කරන්නේද, කවදාද) මුල්න්ම 2009 දීත් පසුව 2010/2011 සහ 2012 වසරවලදි මානසික සෞඛ්‍යය සහ මනෝ සමාජීය සහාය ක්‍රියාකාරකම් සිතියම්ගත කිරීම සිදු කරන ලදි. මෙම සිතියම්ගත කිරීම සකස් කෙරුනු අයුරුත්, කාලයත් සමග එය පරිනාමණය වූ අකාරයත් මෙහි කතුවරුන් විසින් විස්තර කරන අතර මෙහි ප්‍රධන ප්‍රතිඵල සහ මුහුණ දුන් අභියෝගයන්ද දක්වා ඇත. ඔවුන් සමාලොචනය කරන්නේ මෙම සිතියම්ගත කිරීම තොරතුරු බෙදාගැනීම හා සමායෝජනය සඳහා පමණක් නොව, ඊට අමතරව ආයතන අතර විශේෂඥයෙකු ගේ උපදෙස් පතා යොමු කිරීමේ පොදු ක්‍රමවේදයක් ආරම්භ වීම හා අනුරූපගත කිරීමේදි ආරක්ෂාව පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීම වැනි දේත් ඇති වුණු බවයි.

මූලික යෙදුම්: ජෝර්දානය, කරුණු හතරක් පාදක කරගත් සිතියම්ගත කිරීම, සමායෝජනය
Keywords: Jordan, 4W mapping, coordination

---

5. පශ්චාත් අර්බුධ ලිබියාව තුල මානසික සෞඛ්‍යය සහ මනෝ සමාජීය සහායයන් අනුරූපගත කිරීම

ගඩාෆි පාලන යුගය 2011 දී අවසන් කළ දරුණු අරගලය රටේ සමාජ සේවාවන් හා සෞඛ්‍යය යටිතල ව්‍යුහය වෙත සැලකිය යුතු බලපෑමක් එල්ල කර තිබුණි. රට තුලට ගලා ආ ජාත්‍යන්තර මානුෂීය ආයතන ලිබියානු ජනතාව වෙත මනසික සෞඛ්‍ය සේවාවන් හා මනෝසමාජීය සහායයන් සැලසීමට ක්‍රමවේද බොහෝමයක් දියත් කරන ලදී. කෙසේ වෙතත් අලුතින් පත් වූ දුර්වල ආණ්ඩුවත්, විශාල ප්‍රමාණයක් වූ විවිධ වූ ජාත්‍යන්තර ක්‍රියාකාරීන් සහ ඊට අමතරව අලුතින් බිහිවන දේශීය මුල් පිරීම්ද පැවති හෙයින් කවුරුන් විසින් කුමක් කරන්නේ දැයි නිර්ණය කිරීම අපහසු විය. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස තත්ත්වය යම්තාක් දුරකට අපැහැදිලි තත්ත්යවක පැවතුණි. ලිබියානු සෞඛ්‍යය අධිකාරීන්ගේ ඉල්ලීම පරිදි ඉන්ටර්නැෂනල් මෙඩිකල් කෝප්ස් නම් ජාත්‍යන්තර රාජ්‍ය නොවන ආයතනය කරුණු හතරක් පාදක කරගෙන (කවුරුන් විසින්ද, කොහේද, කුමක් කරන්නේද, කවදාද) ලිබියාව තුල අරගලයෙන් බලපෑමට ලක්ව එහි අනිටු බලපෑම්වලින් පීඩාවට පත් වීමේ අවධානමක් ඇති ප්‍රදේශ වල ක්‍රියාත්මක වන මානසික සෞඛ්‍යය සහ මනෝ සමාජීය සහාය ක්‍රියාකාරකම් සිතියම්ගත කිරීම සිදු කරන ලදී. මෙම කරුණු හතරක් වෙත අවධානය යොමු කෙරුණ සිතියම්ගත කරණයේ යෙදුණු කතුවරුන් එහි ප්‍රධාන ප්‍රතිඵල සවිස්තරාත්මකව දක්වා, මුහුණ දුන් අභියෝගයන් සාකච්ඡා කර ඇත. ඔවුන් සමාලෝචනය කරන්නේ මෙම ක්‍රියාකාරකම මඟින් මීට කලින් දැනුවත්ව නොසිටි තොරතුරු ක්‍රමානුකූලව සකසා ගැනීමට සහ බෙදාගැනීමට ඉවහල් වූ බවයි. මෙය මීට පෙර එකිනෙකා විසින් අනෙක් ප්‍රදේශවලට ලබා දෙන සේවාවන් පිළිබඳව නොදැන සිටි ආයතන සම්බන්ධ කිරීමට මෙන්ම ඔවුනොවුන් අතර අවබෝධය හා සම්බන්ධීකරණය වැඩි කිරීමටද ඉවහල් විය.

මූලික යෙදුම්: ලිබියාව, කරුණු හතරක් පාදක කරගත් සිතියම්ගත කිරීම, සම්බන්ධීකරණය

---

6. එරිත්‍රියාවේ පවුල් සෞඛ්‍යය සේවිකාවකව සිට ඊජිප්තුවේ මනෝසමාජීය සේවිකාවක බවට: අවස්ථාවන් හා අභියෝග පිළිබඳ කතා පුවතක්

From midwife in Eritrea to psychosocial worker in Egypt: a story of challenges and opportunities

Lebona Yohannes

ඊජිප්තුවේ වෙසෙන එරිත්‍රියානු ජාතික මනෝසමාජීය සේවිකාවක් වන මෙහි කතුවරිය, හිංසනයට ලක් වී සරණාගතයකු බවට තමා පත් වූ ආකාරය විස්තර කරයි. එරිත්‍රියාවෙන් පලා යෑමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඇයට සියල්ල අහිමි විය: ඇගේ රැකියාව, ඇගේ ආදායම සහ ඇගේ පවුලේ සාමාජිකයන් අතර ගොඩනැගුණු බැඳීම් ආදී සියල්ල අහිමි විය. සරණාගතයෙකුගේ ජීවිතයේ දුෂ්කරතාවය පිළිබඳ ඇය සිය අත්දැකීම් තුළින් දනී. ප්‍රථමයෙන් පවුල් සෞඛ්‍යය සේවිකාවක් ලෙස පුහුණු වූ ඇය, පසුව මනෝසමාජීය සේවාවන් වලට සම්බන්ධව දැනට කයිරෝහි එරිත්‍රියානු ජනතාවට සරණාගත සේවිකාවක් ලෙස උපකාර කරයි. මනෝසමාජීය සේවිකාවක් වීම ඇගේ පෞද්ගලික වර්ධනයට කෙතරම් වැදගත් වුවාද යන්නත්, එමෙන්ම පෞද්ගලික ඒයට කෙතරම් අභියෝගාත්මක වූවාද යන්නත් මෙම වාර්තාවෙහි දක්වා ඇති ඇගේ පෞද්ගලික ආවර්ජනයෙහි සඳහන් වේ.

Copyright © War Trauma Foundation. Unauthorized reproduction of this article is prohibited.

ඇගේ ජීවිතයේ සමබරතාවය රැක ගැනීමට සහෘද අධීක්ෂණය අත්‍යවශ්‍ය අංගයක් වී ඇත.

මූලික යෙදුම්: නාගරික සරණාගතයන්, ප්‍රජා පාදක මනෝසමාජීය සහාය, එරිත්‍රියාව, ඊජිප්තුව

<u>ඉලක්ක කණ්ඩායම් ක්‍රමවේදය භාවිතා කිරීම මගින් මිනුම් පරිමානක යෝග්‍ය සේ සකස් කර ගැනීම සහ යහපැවැත්ම හා මානසික සෞඛ්‍ය පිළිබඳ ප්‍රශ්න පිළිබඳව ගවේෂණය කිරීම - ශ්‍රී ලංකාව පිළිබඳ අධ්‍යයනයක්</u>

සංධර්භය මගින් පර්යේෂණයක වලංගුභාවයට බලපෑමක් ඇතිකරනු ලබයි. එමනිසා පර්යේෂණ මගින් අණාවරණය කරගන්නා වූ කරුණු සම්බන්ධයෙන් පවතින විශ්වාසයෙන් තොර ස්වභාවය අවම කරගැනීම සඳහා විවිධවූ සංස්කෘතීන් ඇසුරින් පර්යේෂණ සිදු කරන්නන් සුදුසු තාක්ෂණ ක්‍රමවේදයන් භාවිතා කළ යුතුයි. ප්‍රමිතිගත මිනුම් වල ගුණාත්මකභාවය ඇගයීම සඳහා ඉලක්ක කණ්ඩායම් යොදාගැනීම එවැනි එක් උපක්‍රමයකි. මෙම ලේඛනය මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ පේරාදෙනිය විශ්වවිද්‍යාලයේ වෛද්‍ය විද්‍යා පීඨයේ ඉලක්ක කණ්ඩායම් හයක් භාවිතා කරමින් සිදුකරන ලද අධ්‍යයනයක් පිළිබඳව කරුණු ඉදිරිපත් කර ඇත. මෙහි පරමාර්ථය වූයේ යහපැවැත්ම සහ මානසික සෞඛ්‍ය පිළිබඳ මිනුම් වල සමානත්වය/ තුල්‍යතාවය පිළිබඳව තක්සේරු කිරීමයි. මෙම සෑම ඉලක්ක කණ්ඩායමක්ම පිරිමින් තිදෙනෙක් සහ කාන්තාවන් තිදෙනෙක් ගෙන් සමන්විත විය. (වයස් කාණ්ඩය 35 - 62) මෙම සැසියන්හිදී සීමාකාරී සාධකයන් ගණනාවක් හඳුනා ගනු ලැබූ අතර එක් ප්‍රශ්නාවලියක් (ධනාත්මක සහ ඍණාත්මක හැඟීම් මැනීම) සංස්කෘතික පැතිකඩයන් ප්‍රමාණවත්ව නියෝජනය නොකරන බැවින් පසුව ඉවත් කරන ලදී.

මූලික යෙදුම්: ඉලක්ක කණ්ඩායම් ක්‍රමවේදය, යහපැවැත්ම, ශ්‍රී ලංකා. අනාථයින්. සිවිල් යුද්ධය, සමානතාවය

<u>ජෝර්දානය තුල මානසික සෞඛ්‍යය සහ මනෝ සමාජීය සහායයන් පුළුල් ලෙස සිතියම්ගත කිරීමේ සේවාවක් වැඩි දියුණු කිරීම</u>

ඉරාකය තුල ඇති අරගලකාරී තත්ත්වය, දේශපාලන අස්ථාවරභාවය, හා ආර්ථිකමය අවස්ථාවන්ගේ ඇති සීමිත භාවය නිසා ඉරාක සරණාගතයින් සැලකිය යුතු පිරිසක් ජෝර්දානය තුලට ඇදී ඒම සිදු වී ඇත. ඉරාක ජාතික සරණාගතයින්ගේ විවිධාකාර වූ අවශ්‍යතා මූලික වශයෙන්ම සැපයෙන්නේ ජාත්‍යන්තර මූල්‍යාධාර සපයන ආයතන හා ලාභ ඉපයීම ඉලක්ක කර නොගත් ආයතන මගින් දියත් කෙරුණ පුළුල් වැඩසටහන් මගින්ය. සරණාගත ජනතාව වෙත සැපයෙන මානසික සෞඛ්‍යය සහ මනෝ සමාජීය සහායන්ද මීට ඇතුලත්ය. සැළකිය යුතු මූල්‍යමය හා මිනිස් සම්පත් ප්‍රමාණයක් අවතැන් වූ ඉරාකීය ජනතාවගේ කෙටි කාලීන අවශ්‍යතා වෙනුවෙන් වෙන් කර ඇති අතර මෙහි උපරිම ඵල ලබා ගැනීම පිණිස සහභාගීවන ආයතන අතර ඉතා හොඳ සම්බන්ධීකරණයක් පවත්වා ගැනීම අත්‍යාවශ්‍යය. ඉන්ටර්නැෂනල් මෙඩිකල් කෝප්ස් නම් ජාත්‍යන්තර රාජ්‍ය නොවන ආයතනය ලෝක සෞඛ්‍යය සංවිධානය හා සමග සම වගකීමක් දරමින් ජෝර්දානය තුල කරුණු හතරක් පාදක කරගෙන (කවුරුන් විසින්ද, කොහේද, කුමක් කරන්නේද, කවදාද) මුල්න්ම 2009 දීත් පසුව 2010/2011 සහ 2012 වසරවලදීත් මානසික සෞඛ්‍යය සහ මනෝ සමාජීය සහාය ක්‍රියාකාරකම් සිතියම්ගත කිරීම සිදු කරන ලදි. මෙම සිතියම්ගත කිරීම සකස් කෙරුනු අයුරුත්, කාලයත් සමග එය පරිනාමණය වූ අකාරයත් මෙහි කතුවරුන් විසින් විස්තර කරන අතර මෙහි ප්‍රධන ප්‍රතිඵල සහ මුහුණ දුන් අභියෝගයන්ද දක්වා ඇත. ඔවුන් සමාලොචනය කරන්නේ මෙම සිතියම්ගත කිරීම තොරතුරු බෙදාගැනීම හා සම්භන්ධීකරණය සඳහා පමණක් නොව, ඊට අමතරව ආයතන අතර විශේෂඥයෙකු ගේ උපදෙස් පතා යොමු කිරීමේ පොදු ක්‍රමවේදයක් ආරම්භ වීම හා ආරක්ෂාවත් ඇතුළුව තවත් කරුණු සිතියම් කරනයේදී අවධානයට ලක්වුණු බවයි.

මූලික යෙදුම්: ජෝර්දානය, කරුණු හතරක් පාදක කරගත් සිතියම්ගත කිරීම, සම්භන්ධීකරණය

<u>පශ්චාත් අර්බුධ සමයේ ලිබියාව තුල මානසික සෞඛ්‍යය සහ මනෝ සමාජීය සහායයන් සිතියම්ගත කිරීම</u>

ගඩාෆි පාලන යුගය 2011 දී අවසන් කළ දරුණු අරගලය රටේ සමාජ සේවාවන් හා සෞඛ්‍යය යටිතල ව්‍යුහය වෙත සැලකිය යුතු බලපෑමක් එල්ල කර තිබුණි. රට තුලට ගලා ආ ජාත්‍යන්තර මානුෂීය ආයතන ලිබියානු ජනතාව වෙත මනසික සෞඛ්‍ය සේවාවන් හා මනෝසමාජීය සහායයන් සැලසීමට ක්‍රමවේද බොහෝමයක් දියත් කරන ලදී. කෙසේ වෙතත් අලුතින් පත් වූ දුර්වල ආණ්ඩුවත්, විශාල ප්‍රමාණයක් වූ විවිධ වූ ජාත්‍යන්තර ක්‍රියාකාරීන්

Copyright © War Trauma Foundation. Unauthorized reproduction of this article is prohibited.

සහ ඊට අමතරව අලුතින් බිහිවන දේශීය මුල් පිරිම්ද පැවති හෙයින් කවුරුන් විසින් කුමක් කරන්නේ දැයි නිර්ණය කිරීම අපහසු විය. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස තත්ත්වය යම්තාක් දුරකට අපැහැදිලි මට්ටමක පැවතුණි. ලිබියානු සෞඛ්‍යය අධිකාරීන්ගේ ඉල්ලීම පරිදි ඉන්ටර්නැෂනල් මෙඩිකල් කෝප්ස් නම් ජාත්‍යන්තර රාජ්‍ය නොවන ආයතනය කරුණු හතරක් පාදක කරගෙන (කවුරුන් විසින්ද, කොහේද, කුමක් කරන්නේද, කවදාද) ලිබියාව තුල අරගලයෙන් බලපෑමට ලක්ව එහි අනිටු බලපෑම්වලින් පීඩාවට පත් වීමේ අවධානමක් ඇති ප්‍රදේශ වල ක්‍රියාත්මක වන මානසික සෞඛ්‍යය සහ මනෝ සමාජීය සහාය ක්‍රියාකාරකම් සිතියම්ගත කිරීම සිදු කරන ලදී. මෙම කරුණු හතරක් වෙත අවධානය යොමු කෙරුණ සිතියම්ගත කරණයේ යෙදුණු කතුවරුන් එහි ප්‍රධාන ප්‍රතිඵල සවිස්තරාත්මකව දක්වා, මුහුණ දුන් අභියෝගයන් සාබච්ඡා කර ඇත. ඔවුන් සමාලෝචනය කරන්නේ මෙම ක්‍රියාකාරකම මඟින් මීට කලින් දැනුවත්ව නොසිටි තොරතුරු ක්‍රමාණුකූලව සකස් කර ගැනීමට සහ බෙදාගැනීමට ඉවහල් වූ බවයි. මෙය මීට පෙර එකිනෙකා විසින් අනෙක් ප්‍රදේශවලට ලබා දෙන සේවාවන් පිළිබඳව නොදැන සිටි ආයතන සම්බන්ධ කිරීමට මෙන්ම ඔවුනොවුන් අතර අවබෝධය හා සම්බන්ධීකරණය වැඩි කිරීමටද ඉවහල් විය.

මූලික යෙදුම්: ලිබියාව, කරුණු හතරක් පාදක කරගත් සිතියම්ගත කිරීම, සම්බන්ධීකරණය

එරිත්‍රියාවේ පවුල් සෞඛ්‍යය සේවිකාවකව සිට ඊජිප්තුවේ මනෝසමාජීය සේවිකාවක බවට: අවස්ථාවන් හා අභියෝග පිළිබඳ කතා පුවතක්

ඊජිප්තුවේ වෙසෙන එරිත්‍රියානු ජාතික මනෝසමාජීය සේවිකාවක් වන මෙහි කතුවරිය, හිංසනයට ලක් වී සරණාගතයකු බවට තමා පත් වූ ආකාරය විස්තර කරයි. එරිත්‍රියාවෙන් පලා යෑමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඇයට සියල්ල අහිමි විය: ඇගේ රැකියාව, ඇගේ ආදායම සහ ඇගේ පවුලේ සාමාජිකයන් අතර ගොඩනැගුණු බැඳීම් ආදී සියල්ල අහිමි විය.
සරණාගතයෙකුගේ ජීවිතයේ දුෂ්කරතාවය පිළිබඳ ඇය සිය අත්දැකීම් තුළින් දනී. මුලින් පවුල් සෞඛ්‍යය සේවිකාවක් ලෙස පුහුණුව ලබා තිබූ ඇය, පසුව මනෝසමාජීය සේවාවන්වලට සම්බන්ධව දැනට කයිරෝහි සරණාගතයින් සඳහා වන සේවිකාවක් ලෙස එරිත්‍රියානු ජනතාවට උපකාර කරයි.
මනෝසමාජීය සේවිකාවක් වීම ඇගේ පෞද්ගලික වර්ධනයට කෙතරම් වැදගත් වුවාද යන්නත්, එමෙන්ම පෞද්ගලික ඒයට කෙතරම් අභියෝගාත්මක වූවාද යන්නත් මෙම වාර්තාවෙහි දක්වා ඇති ඇගේ පෞද්ගලික ආවර්ජනයෙහි සඳහන් වේ. ඇගේ ජීවිතයේ සමබරතාවය රැක ගැනීමට සහාද අධීක්ෂණය අත්‍යවශ්‍ය අංගයක් වී ඇත.

මූලික යෙදුම්: නාගරික සරණාගතයන්, ප්‍රජා පාදක මනෝසමාජීය සහාය, එරිත්‍රියාව, ඊජිප්තුව

Copyright © War Trauma Foundation. Unauthorized reproduction of this article is prohibited.